

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 248/2024-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného LEGAL CARTEL s.r.o., Na Hrebienku 40, Bratislava, proti uzneseniu Okresnej prokuratúry Bratislava II č. k. 1Pn 978/21/1102-39 z 19. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v záhlaví označeným rozhodnutím okresnej prokuratúry. Sťažovateľ sa domáha zrušenia napadnutého uznesenia, príkazu opätovne konať a rozhodnúť, ako aj priznania náhrady trov konania.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave uznesením ČVS: KRP-202/3-VYS-BA-2022Oc z 15. februára 2023 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietol trestné oznámenie sťažovateľa zo 6. mája 2021 a jeho doplnenie z 24. novembra 2021 pre podozrenie z viacnásobného obzvlášť závažného podvodu podľa § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona. Prokurátorka okresnej prokuratúry napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa ako nedôvodnú.

3. Prokurátorka v napadnutom uznesení najprv zhrnula obsah sťažnosti sťažovateľa, ktorá obsahuje a) námietku zaujatosti proti vyšetrovateľovi, b) návrh na preskúmanie postupu vyšetrovateľa, c)

tvrdenie, že vyšetrovateľ sa nezaoberal novými (sťažovateľom nešpecifikovanými) skutočnosťami, ktoré uviedol v porovnaní s trestným oznámením [REDAKOVANÉ], odmietnutým uznesením ČVS: KRP-173/3-VYS-BA-2018 z 10. mája 2021 (ďalej len „prvé uznesenie o odmietnutí“), d) citovanie častí výpovedí [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a komentáre k nim, e) „všeobecnú teóriu“ s uvedením ustanovení Trestného poriadku a poukazovaním na podmienky zastavenia trestného stíhania. Prokurátorka sa stotožnila s názorom vyšetrovateľa, že nie je dôvod na začatie trestného stíhania a je dôvod na odmietnutie veci. Vykonanie dokazovania na účely zastavenia trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku je preto neprípustné. Priblížila objektívnu a subjektívnu stránku trestného činu podvodu.

4. Zo spisového materiálu podľa prokurátorky vyplýva, že trestné oznámenie sťažovateľa s jeho doplneniami je totožné ako trestné oznámenie, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté prvým uznesením o odmietnutí, pričom z trestného oznámenia sťažovateľa nevyplývajú žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by zakladali dôvodné podozrenie z naplnenia subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu tam označovanými osobami. Na základe skutočností uvádzaných v trestnom oznámení sťažovateľa a jeho doplnení, ako ani skutočností uvádzaných v odôvodnení sťažnosti sťažovateľa nie je objektívne možné preukázať naplnenie subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu tam označovanými osobami, podľa spisového materiálu ide o obchodnoprávne vzťahy bez presahu do trestnoprávnej roviny, a to s poukazom na čl. 17 ods. 2 ústavy. Zároveň prokurátorka podotkla, že doplnenie trestného oznámenia sťažovateľa z 11. januára 2022 týkajúce sa exekúcie vedenej v neprospech spoločnosti RFB HOLDING, a. s., ako povinného bolo vyčlenené do samostatného konania, o čom bol sťažovateľ vyzoomený. Vo zvyšku prokurátorka odkázala na odôvodnenie uznesenia vyšetrovateľa.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Vyšetrovateľ ani prokurátorka žiadnym spôsobom nepreverili ani nemali záujem preveriť (nebol na to vykonaný jediný úkon, nebol vypočutý sťažovateľ, žiadna z označených osôb, neboli urobené žiadne vyšetrovacie úkony), že konanie osôb označených v trestnom oznámení a doplneniach napĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu. Absolútne sa nezaoberali novými skutočnosťami. Skutočnosti tvoriace obsah doplnení trestného oznámenia nie sú identické s trestným oznámením [REDAKOVANÉ], pretože novo uvádzané skutočnosti sa udiali buď pred tým, ako ich sťažovateľ oznámil orgánom činným v trestnom konaní, alebo sa ich dozvedel po tom, ako podal trestné oznámenie. Prokurátorka sa stotožnila s tým, že vyšetrovateľ takmer v celom rozsahu skopíroval prvé uznesenie o odmietnutí.

6. Sťažovateľ uvádza skutočnosti, ktoré podľa neho vyplývajú zo spisu, uvádza, že jeho námietky zostali nepovšimnuté (prostriedky poskytnuté ako pôžičky neboli použité na určený účel, resp. boli len čiastočne a v neprimeranej hodnote, neboli vrátené a boli produkované nepravdivé tvrdenia a listiny na účely uviesť [REDAKOVANÉ] do omylu alebo naťahovať čas, spoločnosť Bývanie Trenčianska s. r. o. dostala prostriedky za predaj maximálne 4 bytov, a nie všetkých 26 bytov, ako tvrdil [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] opakovane uvádzal nepravdivé skutočnosti, čo malo byť vyšetrovateľovi jasné a bolo ho potrebné znovu vypočuť). Návrhom sťažovateľa na zabezpečenie

dôkazov nebolo vyhovené, prokurátorka „požehnala“ postup vyšetrovateľa, ktorý sa takmer v celom rozsahu obsahovo rozsiahleho rozhodnutia obmedzil na závery z iného trestného spisu. Pochybnosti o dôveryhodnosti výpovede [REDAKOVANÉ] vyvoláva jeho opakované odvolávanie sa na to, že všetky úkony robil na pokyn/s vedomím/na požiadanie [REDAKOVANÉ]. Na základe dokazovania spočívajúceho len vo výsluchu [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] nemohol byť dostatočne odôvodnený záver, že skutok nie je trestným činom, pretože neboli vykonané dôkazy, na základe ktorých by bolo možné tvrdiť skutočnosti uvedené v napadnutom uznesení.

7. Prokurátorka sa nevysporiadala s námietkami sťažovateľa uvedenými v jeho sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa, pričom právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia možno aplikovať aj na rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní. Vyšetrovateľ a prokurátorka namiesto tohto prešetrenia skutočností poukázali na závery skoršieho konania. Prokurátorka odobrila postup vyšetrovateľa, ktorý odôvodňuje svoje uznesenie aj odvolávaním sa na výpoveď [REDAKOVANÉ], ktorého v tomto konaní ani len nevypočul. Rovnako vypočutie [REDAKOVANÉ] sa nerealizovalo, len v rámci preukázania vyšetrovateľ prebral závery z iného spisu. Odôvodnenie napadnutého uznesenia iba stručne uvádzajúce ustanovenia Trestného poriadku, interpretáciu znakov skutkovej podstaty trestného činu a následne odkazujúce na iný spis nemožno považovať za dostačujúce.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a len vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Takýto prístup je opodstatnený predovšetkým vtedy, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom.

9. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. K tejto námietke neuvádza bližšie právne dôvody, v zásade len tvrdí, že právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia možno aplikovať aj na rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní. Ústavný súd konštatuje, že základné právo na súdnu ochranu nie je aplikovateľné na rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, pretože tieto nie sú súdom. Keďže námietky sťažovateľa nespádajú do vecného rozsahu označeného základného práva, bolo by možné ústavnú sťažnosť bez ďalšieho odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

10. Ústavný súd dáva do pozornosti sťažovateľa, že obsahom čl. 46 ods. 1 ústavy je aj základné právo na inú právnu ochranu. V jeho medziach sa priznáva aj právo na odôvodnenie rozhodnutia iného orgánu verejnej moci, ktoré sa inak týka predovšetkým súdnych rozhodnutí. Keďže sťažovateľ v podstate namieta odôvodnenie napadnutého uznesenia, s dôrazom na materiálny prístup k ochrane ústavnosti ústavný súd neodmietol ústavnú sťažnosť len z dôvodu, že námietka

nespadá do vecného rozsahu označeného základného práva na súdnu ochranu, a vecne ju posúdil z hľadiska označeného čl. 46 ods. 1 ústavy a v ňom obsiahnutého základného práva na inú právnu ochranu.

11. Pri namietanom porušení práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ rovnako neuviedol žiadne dôvody na jeho aplikáciu. Tu ale ústavný súd nemohol postupovať obdobne ako pri základnom práve podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a musel ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Článok 6 ods. 1 dohovoru sa totiž týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (III. ÚS 206/06, III. ÚS 2/09, II. ÚS 494/2014). Širší štandard ochrany práv oproti čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého namietané porušenie je predmetom prieskumu ústavným súdom v nasledujúcich bodoch.

12. Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom aj trestnoprávnej ochrany svojho konkrétneho práva aj na inom orgáne Slovenskej republiky, t. j. v tejto veci u orgánov činných v trestnom konaní. Jeho obsahom je oprávnenie, aby sa orgány činné v trestnom konaní trestným oznámením sťažovateľa, resp. inými podaniami náležite zaoberali. Porušiť toto právo môžu tieto orgány vtedy, ak by podania sťažovateľa ignorovali alebo im nevenovali pozornosť zodpovedajúcu ich povinnostiam (obdobne napr. III. ÚS 324/05). Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti tiež viackrát konštatoval, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 42/00, I. ÚS 158/05, I. ÚS 323/08).

13. Ani iné orgány verejnej moci nemôžu prijímať také rozhodnutia, ktoré môžu svojimi účinkami porušiť základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb, najmä ak nie sú odôvodnené, svojvoľné, arbitrárne a nedávajú odpoveď na podstatu veci. Právo na riadne odôvodnené rozhodnutie o sťažovateľom podanom opravnom prostriedku je samostatnou súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto aj napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry namietané v tomto konaní musí obsahovať také odôvodnenie, ktoré odpovie na podstatné námietky sťažovateľa a dá mu na nich aspoň stručnú odpoveď.

14. Ústavný súd nie je prieskumným súdom a jeho úlohou nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.

15. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia, ktoré posudzoval vo vzájomnej súvislosti s uznesením vyšetrovateľa, ako aj s obsahom sťažnosti proti nemu, zistil, že

orgány činné v trestnom konaní, konkrétne okresná prokuratúra venovali podaniam sťažovateľa primeranú pozornosť, nezasiahli negatívne do podstaty jeho práva na inú právnu ochranu, nezmarili jeho zmysel, a preto ho ani nemohli porušiť.

16. Prokurátorka už pri zhrnutí obsahu sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa uviedla, že sťažovateľ v nej nešpecifikoval, ktoré skutočnosti podľa jeho názoru boli nové oproti skutočnostiam uvedeným v trestnom oznámení [REDAKOVANÉ], a preto všeobecnú odpoveď okresnej prokuratúry v tom zmysle, že z trestného oznámenia sťažovateľa v znení doplnení nevyplývajú nové relevantné skutočnosti zakladajúce dôvodnosť podozrenia z naplnenia skutkovej podstaty trestného činu podvodu označovanými osobami, nepovažuje ústavný súd za nedostatočnú a neudržateľnú z hľadiska označeného čl. 46 ods. 1 ústavy. V podstate ani v ústavnej sťažnosti sťažovateľ neuviedol nové skutočnosti, iba všeobecne odkazoval na podané trestné oznámenie a jeho doplnenia bez uvedenia konkrétnych nových skutočností a opakoval skôr uvádzanú argumentáciu, čo nie je dostatočné. Takmer doslovne v ústavnej sťažnosti sťažovateľ preberá obsah sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa. Sťažovateľ sa v rámci svojej argumentácie prevažne domáha iného hodnotenia dôkazov, namieta úplnosť zistenia skutkového stavu a dostatočnosť rozsahu zohľadnených dôkazov na prijatie záveru premietnutého do výroku.

17. Okresná prokuratúra v napadnutom uznesení dala ústavne prijateľnú odpoveď na podstatu námietok sťažovateľa smerujúcich k záveru, že bola naplnená skutková podstata trestného činu podvodu označovanými osobami (resp. že vyšetrovateľ pochybil, ak v uvedenom štádiu bez vykonania ďalších dôkazov prijal záver, že nejde o trestný čin, pozn.), pokiaľ po ustálení, že pri trestnom oznámení sťažovateľa ide o rovnaké trestné oznámenie ako to, o ktorom bolo rozhodnuté prvým uznesením o odmietnutí, a po uvedení, že neobsahuje nové relevantné skutočnosti, odkázala na toto rozhodnutie a dodala, že ide o obchodnoprávne vzťahy bez presahu do trestnoprávnej roviny.

18. Odkaz okresnej prokuratúry na prvé uznesenie o odmietnutí nepovažuje ústavný súd za neudržateľný z hľadiska odôvodnenia rozhodnutia, ak toto rozhodnutie obsahovalo odpovede na opakovane predkladané námietky, čo sťažovateľ ani nerozporoval. Sťažovateľ sa v podstate bez identifikovania nových skutočností usiluje o prehodnotenie výsledkov posúdenia trestného oznámenia vybaveného prvým uznesením o odmietnutí. Okresná prokuratúra tiež odkazovala na obsah uznesenia vyšetrovateľa, ktoré obsahuje zistenia a úvahy vyšetrovateľa k hodnoteniu jednotlivých zmluvných vzťahov, do ktorých mali dotknuté osoby vstupovať, so záverom o opakovanom neformálnom rokovaní v ich dôverných súkromnoprávno-obchodných vzťahoch a o nenaplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu.

19. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom okresnej prokuratúry nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na inú právnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

20. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ,

a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09).

21. Vychádzajúc z uvedených dôvodov, ústavný súd sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, konštatujúc, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresnej prokuratúry a námietkami o porušení označeného základného práva na inú právnu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

22. Vzhľadom na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti ako celku ostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uplatnenými návrhmi.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2024

Libor Duľa
predseda senátu